

بررسی مولفه های ایمن سازی مجتمع های مسکونی مبتنی بر اصول پدافند غیر عامل

سیده زهرا مشعلی¹، بهزاد وثیق² *³

1- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه معماری، پردیس علوم و تحقیقات خوزستان، دانشگاه آزاد

اسلامی، اهواز، ایران. (mashaliz@yahoo.com)

2- گروه معماری، واحد اهواز، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز، ایران.

3- عضو هیات علمی دانشگاه صنعتی جندی شاپور دزفول. (behzad_vasiz@yahoo.com)

⋮

چکیده

پدافند غیر عامل نوعی دفاع غیر نظامی است و به مجموعه اقداماتی اطلاق میگردد که به بکارگیری جنگ افزار نیاز ندارد و با اجرای آن میتوان از وارد شدن خسارات مالی به تجهیزات و تاسیسات حیاتی و حساس نظامی و غیرنظامی و تلفات انسانی جلوگیری نموده و یا میزان این خسارات و تلفات را به حداقل ممکن کاهش داد. پدافند غیرعامل به معنای کاهش آسیب پذیری در هنگام بحران، بدون استفاده از اقدامات نظامی و صرفاً با بهره گیری از فعالیتهای غیرنظامی، فنی و مدیریتی است. تدابیر پدافند غیرعامل در معماری نیز میتواند علاوه بر کاهش خسارات تهدیدات بشرساخته (مانند جنگ و بمباران هوایی)، در راستای کاهش خطرپذیری در برابر انواع خطرات طبیعی نیز مفید واقع شود. هدف از این مقاله بررسی مولفه های ایمن سازی مجتمع های مسکونی مبتنی بر اصول پدافند غیر عامل میباشد. در این مقاله با روش توصیفی-تحلیلی ابتدا منابع مکتوب مرتبط با موضوع جمع آوری، اطلاعات مورد نیاز استخراج و سپس با بررسی الگوها و مولفه های پدافند غیر عامل و تاثیر آن بر ایمنی مجتمع های مسکونی اطلاعات استخراج گردید. به نظر میرسد به کار گرفتن اصول مبتنی بر پدافند غیر عامل در طراحی مجتمع های مسکونی میتواند نقش موثری در ایمنی سازی این نوع از مسکن داشته باشد.

واژه های کلیدی: پدافند غیر عامل، ایمنی سازی، مجتمع های مسکونی

1- مقدمه

به لحاظ واژه شناسی، واژه «پدافند» از دو جزء «پد» و «آفند» تشکیل شده است. در فرهنگ و ادب فارسی «پاد» یا «پد» پیشوندی است که معنای «ضد، متضاد، پی و دنبال» را افاده می کند و هر گاه قبل از واژه ای قرار گیرد، معنای آن را معکوس می نماید. واژه «آفند» نیز به مفهوم «جنگ، جدال، پیکار و دشمنی» است [1].

به یک معنا، واژه «پدافند» به لحاظ لغوی، مترادف با واژه «دفاع» و مشتمل است بر ایستادگی در برابر حمله یا پیشگیری از پیامدهای آن و هر عملی برای پیشگیری از پیروزی دشمن یا حریف و نیز به کارگیری افراد، نیروها یا وسایلی که کار تدافع بر عهده آنهاست، مانند دفاع ضد هوایی [2]. بدین ترتیب تمایز چندانی میان تعاریف دو واژه «پدافند» و «دفاع» وجود ندارد.